

Given i Helsingfors den 11 januari 1991

LAG OM ENSAMRÄTT TILL KRETSMÖNSTER FÖR INTEGRERADE KRETSAR

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *kretsmönster* en tredimensionell placering av delarna i en integrerad krets utförd eller uttryckt på vilket sätt som helst, samt med
- 2) *integrerad krets* en strömkrets där elementen, av vilka minst ett är aktivt, samt en del eller alla sammankopplingar mellan dem har anbringats på ett halvlederunderlag till en funktionell helhet och som är avsedd för elektroniska kretsfunktioner.

2 §

Kretsmönstrets originalitet

Denna lag gäller inte ett kretsmönster eller en del av det som inte är originellt.

3 §

Förvärv av ensamrätt

Den som har skapat ett kretsmönster eller på vilken dennes rätt har övergått kan genom registrering förvärva ensamrätt till kretsmönstret.

Har ett kretsmönster skapats vid utförande av arbetsuppgifter i ett arbetsförhållande, har arbetsgivaren rätt att genom registrering förvärva ensamrätt till kretsmönstret, om inte något annat har avtalats. Detsamma gäller på motsvarande sätt kretsmönster som har skapats i ett tjänsteförhållande.

Vad som stadgas i 2 mom. tillämpas inte på ett kretsmönster som har skapats av någon som arbetar inom undervisning eller forskning vid en högskola, med undantag av militära undervisningsanstalter.

4 §

Lagens tillämplighet

Till ett kretsmönster kan ensamrätt enligt denna lag förvärfvas av den

- 1) som har skapat kretsmönstret och som är finsk medborgare eller varaktigt bosatt i Finland,
- 2) på vilken framställarens rätt till kretsmönstret har övergått och som är finsk medborgare eller som är varaktigt bosatt eller verksam i Finland,
- 3) som har skapat kretsmönstret eller på vilken dennes rätt har övergått, om kretsmönstret för första gången har spritts till allmänheten i Finland, eller
- 4) på vilken en i 1-3 punkten nämnd persons rätt har övergått.

Under förutsättning av ömsesidighet kan genom förordning stadgas att även någon annan än en i 1 mom. nämnd person kan förvärva ensamrätt.

Av särskilda skäl kan även utan förutsättning av ömsesidighet genom förordning stadgas för högst tre år åt gången att även någon annan än en i 1 mom. nämnd person kan förvärva ensamrätt.

5 §

Tidsfrist för ansökan

Registrering skall sökas senast inom två år från den dag då kretsmönstret första gången spreds till allmänheten.

6 §

Ensamrättens giltighetstid

Ensamrätten gäller från den tidigare av följande tidpunkter:

- 1) den dag då registreringsansökan gjordes, eller
- 2) den dag då kretsmönstret första gången spreds till allmänheten, under förutsättning att registreringsansökan görs inom två år från denna tidpunkt.

Ensamrätten upphör när tio år har förflutit efter det år då ensamrätten enligt 1 mom. började gälla.

Om registrering av ett kretsmönster inte har sökts eller om kretsmönstret inte har spritts till allmänheten inom femton år efter det år då kretsmönstret skapades, kan ensamrätt inte längre förvärfvas.

7 §

Ensamrättens innehåll

Ensamrätt till ett kretsmönster innefattar med nedan angivna begränsningar rätt att bestämma om kretsmönstret,

- 1) genom att framställa en integrerad krets eller något annat kretsmönsterexemplar av kretsmönstret,
- 2) genom att sprida kretsmönstret till allmänheten så att det bjuds ut till försäljning, uthyrning eller utlåning eller på något annat sätt, samt
- 3) genom att till landet införa kretsmönstret för spridning till allmänheten på det sätt som avses i 2 punkten.

8 §

Övergång av ensamrätten

Ensamrätten till ett kretsmönster eller rätten att utnyttja kretsmönstret på det sätt som avses i 7 § (nyttjanderätt) kan överlåtas på någon annan. Överlåtelse av ett exemplar av ett kretsmönster innefattar inte överlåtelse av rätten till kretsmönstret.

9 §

Framställning av exemplar för vissa ändamål

Av kretsmönster får var och en framställa exemplar för enskilt bruk, undervisning om och analys av kretsmönstret. Exemplar som har framställts på detta sätt får inte användas för något annat ändamål.

10 §

Användning av analysresultat

I ett originellt kretsmönster får resultaten av en analys som avses i 9 § användas. Den som innehar ensamrätten till det analyserade kretsmönstret har inte rätt till ett kretsmönster som har skapats på detta sätt.

11 §

Spridning och införsel i landet i vissa fall

Om någon då han anskaffade en integrerad krets inte visste eller hade grundad anledning att misstänka att kretsen hade framställts lagstridigt, får han sprida kretsen vidare eller föra in den i landet. Innehavaren av ensamrätt till kretsmönstret i kretsen har dock rätt till skälig ersättning för spridning eller införsel som har skett efter att den som sprider eller inför kretsen har fått kännedom om den lagstridiga framställningen eller har haft grundad anledning att misstänka detta.

12 §

Konsumtion av ensamrätten till spridning och införsel

En integrerad krets som med samtycke av innehavaren till ensamrätten eller enligt 11 § har spritts till allmänheten får spridas vidare och införas i landet.

Genom förordning kan stadgas att en integrerad krets får spridas vidare och införas i landet endast om spridningen enligt 1 mom. har skett i en stat som nämns i förordningen.

2 kap.

Registreringsansökan och dess behandling

13 §

Registermyndighet

Registermyndighet är patent- och registerstyrelsen.

14 §

Registreringsansökan

En registreringsansökan skall göras skriftligen hos registermyndigheten.

Registreringsansökan skall innehålla det material som behövs för att kretsmönstret skall kunna identifieras. Närmare stadganden om formen för och innehållet i ansökan utfärdas genom förordning.

Sökanden skall betala en fastställd registreringsavgift.

15 §

Föremålet för ansökan

I samma ansökan får inte sökas registrering av två eller flera kretsmönster.

16 §

Ombud

En sökande eller en ensamrättsinnehavare som inte har hemvist i Finland skall ha ett ombud som bor här och som har rätt att företräda honom inför registermyndigheten i allt som rör ansökan och det registrerade kretsmönstret.

17 §

Behandling av registreringsansökan

Vid behandlingen av registreringsansökan kontrollerar registermyndigheten att

- 1) ansökan gäller ett kretsmönster för en integrerad krets och att
- 2) ansökan fyller kraven i 4 och 5 §§, 6 § 3 mom. samt 14 och 15 §§.

18 §

Avhjälpan av brister

Har sökanden inte iakttagit vad som stadgas om ansökan eller om registermyndigheten märker att andra hinder för registrering av kretsmönstret föreligger, skall sökanden genom ett föreläggande uppmanas att inom en viss tid avge yttrande eller avhjälpa bristen.

Om sökanden inte inom utsatt tid avger yttrande eller vidtar åtgärder för att avhjälpa en brist om vilken anmärkning gjorts, skall ansökan avskrivas. I föreläggandet enligt 1 mom. skall denna påföljd nämnas.

En ansökan som avskrivits tas på nytt till behandling, om sökanden inom två månader efter utgången av den utsatta tiden begär det samt ger sitt yttrande eller vidtar åtgärder för att avhjälpa bristen och inom samma tid betalar en fastställd avgift för ny behandling. Ansökan kan endast en gång upptas till ny behandling.

19 §

Avslag på ansökan

Om det efter sökandens yttrande ännu föreligger hinder för registrering av kretsmönstret och sökanden har haft tillfälle att avge yttrande om hindret, skall ansökan avslås såvida det inte finns skäl att ge sökanden ett nytt föreläggande.

20 §

Påstående om bättre rätt

Om någon hos registermyndigheten påstår att han har bättre rätt till kretsmönstret än sökanden och om saken anses oklar, kan registermyndigheten i ett föreläggande uppmana honom att inom en viss tid väcka talan vid domstol. Om talan inte väcks inom denna tid, lämnas talan utan avseende. Detta skall nämnas i förelägandet.

Har tvist om bättre rätt till kretsmönstret väckts vid en domstol, kan handläggningen av registreringsansökan avbrytas till dess målet har avgjorts slutligt.

21 §

Överföring av ansökan

Om någon inför registermyndigheten visar att han har bättre rätt till kretsmönstret än sökanden, skall registermyndigheten på hans begäran överföra ansökan på honom. Samtidigt skall han betala ny registreringsavgift.

Förrän ett yrkande på överföring har avgjorts slutligt får ansökan inte lämnas därhän, avslås, bifallas eller återkallas.

22 §

Anteckning av ett kretsmönster i registret

När ett kretsmönster antecknas i kretsmönsterregistret skall registreringen kungöras och sökanden ges ett registreringsbevis.

23 §

Anteckning av överföringen i registret och anteckningens rättsverkningar

Om ensamrätten till ett kretsmönster har övergått på någon annan eller om nyttjanderätten till det har överlåtits, skall detta på begäran och mot fastställd avgift antecknas i kretsmönsterregistret. Detsamma gäller pantsättning av ensamrätten. Om det visas att en i registret antecknad nyttjanderätt eller panträtt har upphört att gälla, skall anteckningen i registret strykas.

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt på den rättighet som avses i 30 § 3 mom.

I en tvist eller något annat ärende som gäller ensamrätten till ett kretsmönster anses den vara ensamrättens innehavare som senast blivit antecknad i kretsmönsterregistret i denna egenskap.

Om någon har begärt att anteckning skall göras i registret om att ensamrätten till ett kretsmönster har övergått på honom eller att han har förvärvat nyttjanderätt eller panträtt till det och om han då var i god tro beträffande sin rätt, är en tidigare överlåtelse på någon annan av ensamrätten till kretsmönstret eller av nyttjanderätt eller panträtt till det inte gällande mot honom, såvida den andre inte före detta har begärt anteckning om sin rätt i kretsmönsterregistret.

24 § Offentlighet

De handlingar som gäller en ansökan är offentliga från och med dagen för registreringen. Genom förordning kan stadgas att någon del av handlingarna skall hållas hemliga för att skydda affärshemligheter.

3 kap.

Ogiltigförklaring av en registrering

25 § Krav på ogiltigförklaring av en registrering

Om registreringen av ett kretsmönster inte fyller kraven enligt 2 eller 17 §, kan vem som helst yrka att registreringen av kretsmönstret helt eller delvis skall förklaras ogiltig.

Yrkandet skall framställas skriftligen hos registermyndigheten och i det skall nämnas de omständigheter på vilka yrkandet grundar sig. Den som framställer yrkandet skall betala en fastställd avgift. Om avgiften inte betalas, tas yrkandet inte upp till prövning.

Yrkandet om att registreringen av ett kretsmönster skall förklaras ogiltig får inte behandlas, om en tvist angående överföring av registreringen är anhängig.

26 §

Hörande av registreringens innehavare

Registermyndigheten skall underrätta registreringens innehavare om yrkanden enligt 25 § och bereda honom tillfälle att avge yttrande inom en viss tid. Om han inte inom utsatt tid motsätter sig yrkandet, förklaras registreringen i sin helhet ogiltig.

Om registreringens innehavare motsätter sig yrkandet, skall registermyndigheten pröva det framställda yrkandet.

27 §

Ogiltigförklaring av en registrering

Om registermyndigheten med anledning av yrkandet konstaterar att kretsmönstret inte fyller kraven enligt 2 eller 17 §, skall registreringen i sin helhet eller delvis förklaras ogiltig.

Förklaras registreringen ogiltig, skall beslutet kungöras efter att det har vunnit laga kraft.

4 kap.

Ändringssökande

28 §

Besvär rätt

I ett slutligt beslut om registrering av ett kretsmönster eller ogiltigförklaring av en registrering får sökanden eller innehavaren av registreringen söka ändring, om beslutet går emot honom. Den som har framställt yrkande om att en registrering skall förklaras ogiltig får söka ändring i ett beslut genom vilket yrkandet har avslagits.

Sökanden får överklaga beslut genom vilket en begäran enligt 18 § 3 mom. om ny behandling av ansökan har avslagits eller genom vilket ett yrkande enligt 21 § om överföring av ansökan har bifallits. Den som har framställt yrkande om överföring av ansökan får söka ändring i ett beslut genom vilket yrkandet har avslagits.

29 §

Anförande av besvär

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag då den som anför besvär fick del av beslutet. Inom samma tid skall den som anför besvär betala en fastställd besvärsavgift. Om avgiften inte betalas inom utsatt tid, upptas besvären inte till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag då den som söker ändring fick del av beslutet.

5 kap.

Upphörande av ensamrätten och skyldighet att lämna upplysningar om ensamrätt

30 §

Överföring av registrering

Om ett kretsmönster har registrerats för någon annan än den som enligt 3 § är berättigad därtill, skall domstolen på talan av den berättigade överföra registreringen på honom.

Talan skall väckas inom ett år efter att käranden har fått kännedom om registreringen och övriga omständigheter som ligger till grund för talan. Om innehavaren av registreringen har varit i god tro när kretsmönstret registrerades eller när ensamrätten till kretsmönstret övergick på honom, får talan inte väckas senare än tre år efter registreringen av kretsmönstret.

Har den från vilken registreringen överförs varit i god tro när han började utnyttja kretsmönstret på det sätt som avses i 7 § här i landet eller när han vidtog väsentliga åtgärder i detta syfte, får han mot skäligt vederlag eller i övrigt på skäliga villkor fortsätta att utnyttja kretsmönstret eller påbörja det åsyftade utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art. En sådan rätt har under motsvarande förutsättningar en nyttjanderättsinnehavare som antecknats i registret.

Den rätt som avses i 3 mom. kan övergå på någon annan endast i samband med överlåtelse av den rörelse eller den del av rörelsen där rätten utnyttjas eller avses bli utnyttjad.

31 §

Avstående från registrering

Om innehavaren av ensamrätten till ett kretsmönster skriftligen meddelar att han avstår från registreringen, skall registermyndigheten avföra kretsmönstret ur registret och förklara att ensamrätten har upphört.

Om ensamrätten till ett kretsmönster är utmätt eller om panträtt i det finns antecknat i registret eller om en tvist är anhängig om överföring av registreringen på någon annan, får kretsmönstret inte på begäran av innehavaren avföras från registret så länge utmätningen pågår eller panträtten är i kraft eller tvisten inte har blivit slutligt avgjord.

32 §

Kungörelse i vissa fall

Har registreringen av ett kretsmönster överförts genom en dom som vunnit laga kraft eller har registermyndigheten förklarat att ensamrätten har upphört, skall registermyndigheten kungöra detta.

33 §

Skyldighet att lämna upplysningar om ensamrätt

Om den som har sökt registrering med återopande av sin ansökan framställer ett yrkande mot någon annan innan ansökningshandlingarna med stöd av 24 § har blivit offentliga, är han skyldig att på begäran ge sitt samtycke till att den andre får ta del av handlingarna.

Den som genom direkt hänvändelse till någon annan, i annons eller genom påskrift på varan eller på något annat sätt anger att registrering har sökts eller beviljats utan att samtidigt ange ansökans eller registreringsnummer, är skyldig att på begäran ge denna upplysning utan dröjsmål. Om det av meddelandet inte uttryckligen framgår att registrering har sökts eller beviljats, men meddelandet är ägnat att föranleda en sådan uppfattning, skall vederbörande på begäran utan dröjsmål meddela huruvida registrering har sökts eller meddelats.

6 kap.

Straff- och ersättningsstadganden

34 §

Kretsmönsterbrott

Den som i strid med denna lag och så att gärningen är ägnad att åsamka innehavaren av den kränkta rättigheten avsevärd ekonomisk skada uppsåtligen i förvärvssysteme

- 1) framställer en integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster,
- 2) sprider ett kretsmönster till allmänheten, eller
- 3) för in ett kretsmönster i landet för spridning till allmänheten,

skall för kretsmönsterbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

35 §

Kretsmönsterförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov ovarsamhet bryter mot denna lags stadganden om skydd för kretsmönster skall, om gärningen inte skall bestraffas som kretsmönsterbrott, för kretsmönsterförseelse dömas till böter.

36 §

Underlåtenhet att lämna upplysning

Den som uppsåtligen eller av ovarsamhet som inte är ringa försummar en skyldighet enligt 33 § skall för underlåtenhet att lämna upplysning om kretsmönster dömas till böter. Till samma straff skall också den dömas som i fall som avses i den nämnda paragrafen lämnar en oriktig upplysning, om straff för gärningen inte stadgas i strafflagen.

37 §

Åtalsrätt

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott enligt 34-36 §§, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

Allmänna åklagaren kan likväl väcka åtal för kretsmönsterbrott även om målsäganden inte har anmält brottet till åtal såvida en synnerligen viktig allmän fördel kräver att åtal väcks.

38 §

Ersättningsskyldighet

Den som i strid med denna lag uppsåtligen eller av oaktsamhet framställer en integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster eller sprider det eller för in det i landet, skall betala en skälig gottgörelse till innehavaren av ensamrätten och ersätta den skada han har förorsakat.

På grund av kränkning av ensamrätten till ett kretsmönster kan gottgörelse eller ersättning för skada yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

I fråga om gottgörelse och ersättning enligt 1 mom. gäller dessutom skadeståndslagen (412/74) i tillämpliga delar.

39 §

Förhinderande av att kränkning fortgår

Om någon framställer en integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster eller sprider eller för in ett kretsmönster i landet i strid med denna lag, kan domstolen på yrkande av den som innehar ensamrätten enligt vad som anses skäligt i syfte att förhindra att kränkningen fortgår, bestämma att den integrerade kretsen eller något annat exemplar av kretsmönstret skall förstöras eller ändras eller mot lösen skall överlåtas till den som innehar ensamrätten. Detta tillämpas inte på den som i god tro har skaffat en integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster eller en särskild rätt därtill.

En integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster kan tas i beslag, när det kan antas att ett brott som nämns i 34 § har begåtts. Härvid skall tillämpas vad tvångsmedelslagen (450/87) stadgar om beslag.

Om särskilda skäl finns, kan domstolen i stället för ett beslut som avses i 1 mom. på begäran tillåta att en integrerad krets eller något annat exemplar av ett kretsmönster som avses i 1 mom. mot särskilt vederlag till den som innehar ensamrätten och på villkor som domstolen fastställer särskilt får spridas till allmänheten eller annars användas i avsett syfte.

40 §

Verkningar av att en registrering förklaras ogiltig

Har registreringen av ett kretsmönster förklarats ogiltig genom registermyndighetens beslut som har vunnit laga kraft, kan straff, gottgörelse, ersättning eller en annan påföljd som avses i 34, 35, 38 och 39 §§ inte utdömas.

Om det i ett mål om kränkning av ensamrätten till ett kretsmönster görs invändning att registreringen står i strid med denna lag, kan domstolen på svarandens yrkande uppskjuta behandlingen eller avgörandet av målet till dess yrkandet om ogiltigförklaring av registreringen slutligt har avgjorts. Om yrkande inte har framställts hos registermyndigheten, skall domstolen då målet uppskjuts förelägga svaranden en viss tid inom vilken yrkandet skall framställas.

7 kap.

Särskilda stadganden

41 §

Anmälningsplikt

Den som vill väcka talan om överföring av registrering av ett kretsmönster, skall anmäla detta till registermyndigheten samt underrätta varje sådan innehavare av nyttjande- eller panträtt som har antecknats i kretsmönsterregistret. Om innehavaren av nyttjanderätten vill väcka talan på grund av kränkning av ensamrätten till ett kretsmönster, skall han underrätta innehavaren av ensamrätten om detta.

Anmälningsplikten enligt 1 mom. anses vara uppfylld, när underrättelsen som rekommenderad försändelse har postats under den i kretsmönsterregistret antecknade adressen.

Om det när talan väcks inte visas att anmälan eller underrättelse har skett enligt 1 och 2 mom., skall för käranden reserveras tillräcklig tid för detta. Om han inte iakttar denna tid, upptas hans talan inte till prövning.

42 §

Forum

Helsingfors rådstuvurätt är behörig domstol i mål som gäller rätt till kretsmönster eller kränkning av en sådan rätt.

43 §

Sakkunniga

Vad som i 66 och 67 §§ patentlagen (550/67) stadgas om sakkunniga skall på motsvarande sätt tillämpas vid handläggningen av mål som avses i 42 § i denna lag.

44 §

Underrättelse till registermyndigheten

Domstolen skall underrätta registermyndigheten om en dom som meddelats i ett mål som avses i 42 § och samtidigt uppges om domen har vunnit laga kraft.

45 §

Fastställande av avgifter

Avgifterna enligt denna lag fastställs genom förordning enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73).

46 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning. Registermyndigheten kan meddela detaljerade föreskrifter om registreringsansökan och behandlingen av den.

8 kap.

Ikraftträdande

47 §

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1991.

Denna lag tillämpas även på kretsmönster som har skapats innan lagen träder i kraft. Om ett kretsmönster har spritts till allmänheten innan lagen träder i kraft, kan ensamrätt till den enligt lagen förvärfvas genom registrering, förutsatt att ansökan om registrering görs inom två år efter att lagen har trätt i kraft. Ett sådant kretsmönster får dock spridas till allmänheten och införas i landet utan hinder av denna lag.

Helsingfors den 11 januari 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister
Ole Norrback